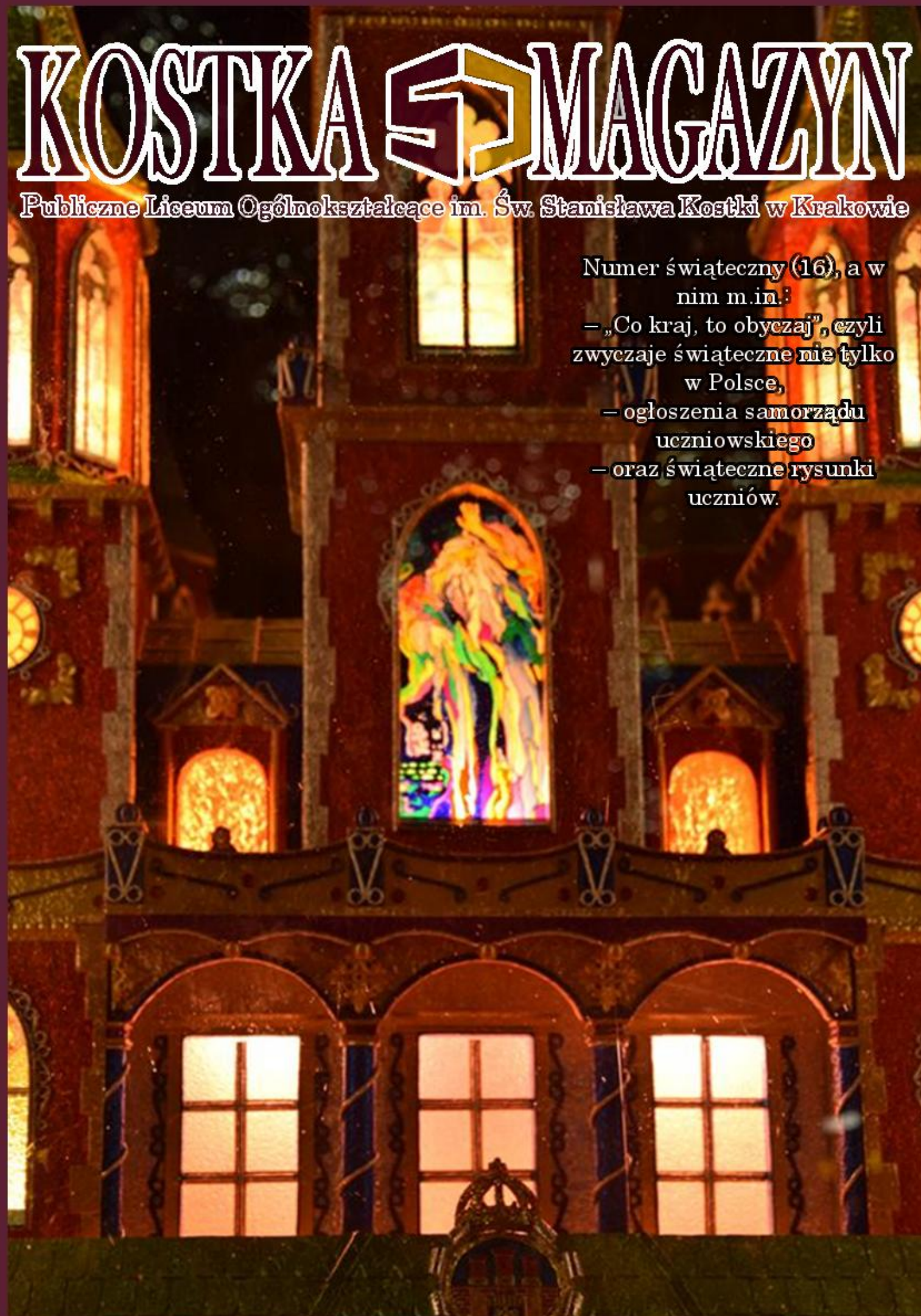

KOSTKA MAGAZYN

Publiczne Liceum Ogólnokształcące im. Św. Stanisława Kostki w Krakowie

Numer świąteczny (16), a w
nim m.in.:

- „Co kraj, to obyczaj”, czyli
zwyczaje świąteczne nie tylko
w Polsce,
- ogłoszenia samorządu
uczniowskiego
- oraz świąteczne rysunki
uczniów.

Spis treści

<i>Albania</i>	6
<i>Bośnia i Hercegowina</i>	7
<i>Bułgaria</i>	8
<i>Serbia i Czarnogóra</i>	10
<i>Macedonia</i>	12
<i>Pepero Day</i>	13
<i>Święta w Korei Południowej</i>	14
<i>Święta we Francji – Tradycje Bożonarodzeniowe</i>	16
<i>Święta w Wielkiej Brytanii</i>	17
<i>Anglia</i>	17
<i>Szkocja</i>	18
<i>Walia</i>	18
<i>Irlandia</i>	18
<i>Święta w Stanach – czyli jak wygląda Boże Narodzenie w USA?</i>	19
<i>Samorząd uczniowski</i>	20
<i>Rysunki</i>	22

Boże Narodzenie, 2017

Drodzy Czytelnicy „KOSTKI – Magazynu”

Bardzo się cieszę, że trafia do Waszych rąk reaktywowane pismo kostkowej społeczności. Dzięki wsparciu Pani Igi Sz wajkosz pracującej w szkolnej bibliotece i zaangażowaniu wielu uczniów udało się powołać do życia nową redakcję. Z radością przyglądam się pracy zespołu, której owoce można podziwiać w kolejnych numerach „KOSTKI MAGAZYNU” zamieszczanych za szkolnej witrynie. Możecie w nich przeczytać o tym co w KOSTCE i poza nią dzieje się za sprawą uczniów i towarzyszących im nauczycieli. Wykorzystując możliwości, które stwarzają dzisiejsze technologie możemy podziwiać piękne zdjęcia i docierać do szerokiego grona odbiorców.

Specjalne wydanie poświęcone zostało tradycjom związanym z Bożym Narodzeniem. To wyjątkowe narodzenia Jezusa łączy chrześcijan na całym świecie wokół Małej Dzieciny, która przynosi ludziom pokój. Bożonarodzeniowe tradycje mają na celu umacnianie rodzinnych więzi przez wspólnie spędzony czas. Trudno dzisiaj ukryć zabieganie i narastający pęd, który ma swoje źródło bądź z powodu trudnej sytuacji materialnej lub w pozyskiwaniu kolejnych wygod i przyjemności. Cierpią na tym ludzkie relacje i więzi, które mają największy wpływ na poczucie szczęścia i są źródłem radości. Niech zatem zatrzymanie się nad świątecznymi obrzędami będzie okazją do umocnienia rodzinnych więzi, zasmakujmy też wolności, którą daje wyłączony komputer, telefon i czy telewizor.

Wszystkim życzę pełnych radości i pokoju Świąt Bożego Narodzenia oraz szczęścia w Nowym Roku 2018. Niech zapał nie gaśnie, a nadzieja nie zawodzi. Czytelnikom życzę miłej lektury a redaktorom lekkiego pióra i wszechstronnego rozwoju, w duchu naszego Patrona „byśmy nie bali się pragnąć”!

Szczęść Boże

o. Paweł Brożyniak SJ

dyrektor szkoły

Drodzy Nauczyciele, Koledzy i Koleżanki

Redakcja Kostki Magazynu życzy wszystkim szczęśliwych i spokojnych świąt Bożego Narodzenia! Niech ten czas będzie dla Was wytchnieniem, chwilą na zebranie sił także na Nowy Rok, a przede wszystkim ciepłym, rodzinnym pełnym radości przeżywaniem Narodzenia Chrystusa. Niech Wasze domy wypełni zapach suszonych owoców, piernika oraz żywicy z bożonarodzeniowego drzewka, a wkoło zabrzmia tak piękne polskie kolędy. Niech sam Jezus przyjdzie do Was, zasiądzie przy wigilijnym stole niczym niezapowiedziany gość i wypełni Wasze serca nadzieją i siłą, byście każdego dnia umieli zauważyć obecność Boga w Naszym życiu.

Jeszcze raz, pełnych radości i ciepła świąt Bożego Narodzenia!

Zespół Redakcyjny KOSTKI

„Co kraj, to obyczaj” – mówi piękne polskie przysłowie. Jednak nieczęsto interesujemy się zwyczajami innych krajów – a nawet nie za dobrze znamy własne! Dlatego przedstawię tu tradycje najbliższych nam – kulturowo i geograficznie – sąsiadów. A na pierwszy ogień...

Albania

Albania to kraj położony na zachodnim brzegu Półwyspu Bałkańskiego, święta Bożego Narodzenia obchodzi się tam dwa razy do roku – 25 grudnia oraz 6 stycznia – i obydwa są dniami wolnymi od pracy. Większość potraw pojawia się przy okazji wszystkich ważnych uroczystości - czasem nawet codziennie. Są jednak takie, które przyrządza się zwłaszcza na Święta Bożego Narodzenia. Należy do nich na przykład bakława (przyrządzają ją niczym my pierogi), czy kadaif. Oba ciasta, jak większość potraw zostały zapożyczone od Turcji. Kadaif, to „włochata kulka” z nitkowatego ciasta, które po upieczeniu nasącza się syropem i posypuje orzechami. Natomiast bakława jest to ciasto filo

przekładane orzechami i nasączone wodą z miodem.

Święta Bożego Narodzenia nie są jednak tak uroczyście obchodzone w Albanii jak w Polsce. Przede wszystkim wynika to ze struktury religijnej – katolików jest ok 10 %. W Albanii nie podkreśla się symboli religijnych i cały nacisk świąteczny jest przeniesiony bardziej na obchody Nowego Roku. Nawet znany nam Święty Mikołaj w Albanii jest nazywany Dziadkiem Noworocznym. Oczywiście w Katedrze św. Pawła w Tiranie odprawiana jest tradycyjna msza święta, która gromadzi wiernych. Nie jest ona jednak centralnym punktem wiadomości. Życie toczy się swoim torem, a Boże Narodzenie nie jest najważniejsze. Do historii przeszły zresztą oficjalne życzenia bożonarodzeniowe,

w których prezydent Bujar Nishani – napisał „radosnego świętowania Zmartwychwstania”. Media to podłapały, podobnie jak inną świąteczną niespodziankę – napad na sklep w Tiranie, którego dokonał... Mikołaj. Znany raczej z

dawania niż odbierania wpadł uzbrojony do sklepu jubilerskiego, a po wszystkim odjechał szarym mercedesem. Niektórzy naoczni świadkowie twierdzą, iż była to.... ciężarówka-Coca-coli.

Bośnia i Hercegowina

Ponieważ w Bośni i Hercegowinie jest mało katolików, jedynie prawosławne święta Bożego Narodzenia zostały uznane jako dzień wolny od pracy. Nieco większy nacisk kładziony jest natomiast na Sylwestra i Nowy Rok. W Bośni i Hercegowinie Nowy Rok obchodzi się... trzykrotnie w zależności z jaką lokalną społecznością się zetkniemy. Inaczej oraz w różnych terminach Nowy Rok spędzają Bośniacy, Serbowie oraz Chorwaci. Wspólnym mianownikiem są jednak huczne

imprezy i festiwale w dniu św. Sylwestra w nocy z 31 grudnia na 1 stycznia. Sylwester w Bośni i Hercegowinie jest celebrowany wraz z lokalną muzyką, życzeniami i prezentami. Na terenie całego kraju organizowane są festiwale, pokazy i marsze. W Sarajewie możemy podziwiać ogromny pokaz sztucznych ogni. Bośnia i Hercegowina to kraj bardzo różnorodny i podzielony, nie ma jednego schematu, według którego mieszkańcy spędzają sylwestra, wynika to między innymi z podziałów etnicznych i religijnych oraz wciąż żywej pamięci o wojnie. Każdy znajduje swój własny sposób na celebrowanie Nowego Roku.

Bułgaria

Tradycyjnie święta Bożego Narodzenia zaczynają się w Bułgarii już 20 grudnia (w kraju jest tylko 1% katolików, wobec czego wszystkie wspomniane tradycje wywodzą się z prawosławia) i trwają aż sześć dni. Dlaczego tak wcześnie? Bo według tradycji bóle porodowe Matki Boskiej zaczęły się właśnie na cztery dni przed narodzeniem Dzieciątka. Dlatego też, te cztery dni nazywane są tu męczennikami. 20 grudnia (Dzień Św. Ignacego) jest – wedle zwyczaju – bardzo ważny. Tegoż dnia zaczyna się przygotowywanie świątecznych potraw. Z nim związanych jest także wiele bułgarskich przesądów. Bardzo dba się o to, by tego dnia nic z domu nie wynosić, a każdy odwiedzający cudze domostwo, musi koniecznie przynieść ze sobą mały prezent. Dobrze jest też, gdy pierwszym gościem jest ktoś dobry i bogaty – ma to przynieść pomyślność w Nowym Roku.

W Dniu Św. Ignacego kupuje się też zazwyczaj choinkę. Ubiera się ją

jednak dopiero w Wigilię, a najczęściej robi to głowa rodziny w tajemnicy przed dziećmi. Oprócz szklanych i plastikowych ozdób na drzewku wieszają się w Bułgarii także czuszkę, czyli suszone papryki, suszone owoce oraz ziarna kukurydzy. W Wigilię przestrzega się też postu – lecz jest on bardziej surowy. Bywa tak, że zgodnie z tradycją wieczerza jest jedynym spożywanym tego dnia posiłkiem. Dania są bezmięsne, a w sporej części dań nie ma także nabiału, czy nawet ryb. Skromność potraw wskazuje, że Boże Narodzenie jeszcze nie nadeszło – wciąż trwa czas oczekiwania.

Do wigilijnych klasyków kulinarnych istniejących w Bułgarii zalicza się **kutię** (ziarna żyta z bakalią i makiem), **uszaw** (kompot z suszonych owoców – suszu), **chleb moczony w lutnicy** (rodzaj sosu pomidorowego), **pampuchy** (placki z gotowanych ziemniaków, najczęściej z sosem), **soczewicę** (lub robioną z niej zupę), **suszona papryka** nadziewana ryżem lub serem, **kapusta z kiszoną fasolą** i **kisiel z owsa**. Ale najsmaczniejszą i

najbardziej rozpoznawaną potrawą - zresztą nie tylko w czasie świąt – jest **sarmi**. Są to małe gołąbki z ryżowym nadzieniem zawijane w specjalnie marynowane liście winogron. Drugim w hierarchii stołowej daniem jest także drożdżowy kołacz o nazwie **pogacz**, na który kładziona jest moneta i gałązka derenia (mają one symbolizować bogactwo i zdrowie). Liczba potraw powinna być nieparzysta. Bułgarzy nie mają w zwyczaju śpiewania w domu kolęd. Po północy 24 grudnia na stół stawia się zazwyczaj wino i rozprawia... o polityce. W czasie świąt dalsza rodzina, a nawet wszyscy znajomi są zawsze mile widziani w domu. Zwyczajowym podarunkiem jest wtedy kołacz i ładnie ozdobiona butelka **rakiji** (trunek o nawet 80%

zawartości alkoholu - swego rodzaju bimber pędzony w domu z owoców).

W Bułgarii jest też przesąd nazywany **mrysni dni**, czyli niebezpieczne dni. Zaczynają się one 25 grudnia, a kończą 6 stycznia. W tym czasie po ziemi chodzić mają według tradycji różne groźne demony. Kiedyś wierzono, że dziecko poczęte w tym okresie urodzi się z jakąś wadą lub po śmierci stanie się wilkołakiem.

W kościele prawosławnym okres Bożego Narodzenia trwa aż 11 dni. Rodziny, choć nie są to dni wolne od pracy, spotykają się w tym czasie, jedzą wspólne świąteczne posiłki i składają sobie życzenia duchowego przeżywania świąt oraz radości z nich wynikającej, a także zdrowia i wszelkiej pomyślności. W tym czasie wiernych nie obowiązuje tradycyjny piątkowy i środowy post.

Serbia i Czarnogóra

W tych dwóch krajach Boże Narodzenie to najważniejsze święto w roku, z najbardziej rozbudowaną tradycją. Jednak już na kilka tygodni przed Bożym Narodzeniem obchodzi się wiele świąt, które są uważane za przygotowanie do niego. Są to kolejno **Detinci**, **Materice** i **Oci** świętowane w trzy następujące po sobie niedziele. We wszystkich trzech zwyczaj jest ten sam – po powrocie z nabożeństwa (wcześnie rano), członkowie rodziny przywiązują innych (najpierw przywiązywane są dzieci, potem mamy i ojcowie). Ten zwyczaj ma w znaczeniu ukazanie rodzinnych powiązań, pokoju i szacunku. W **Materice** i **Oci** (inna nazwa to **Očevi**) trzeba dać dzieciom prezent, by zostać odwiązanym. Ostatnie z tych trzech świąt kończy się też uroczystym obiadem dla całej rodziny.

Odpowiednikiem katolickiej Wigilii jest tam **Badnjidan**, który w kalendarzu prawosławnym przypada na 6 stycznia. Istnieje jednak jedna różnica - w kościele prawosławnym święto to trwa od samego rana.

Nazwa wzięła się stąd, że tego dnia – wczesnym rankiem - ojciec wraz z synami idzie do lasu i wycina suche gałęzie dębu (tak zwany „**badnjak**” - symbolizuje drewno, które przynieśli pasterze do stajenki, a którym św. Józef ogrzał Dzieciątka. Przypomina on również o drzewie krzyża), które stawiane są potem przed dom. (kobiety w tym czasie przygotowują świąteczne potrawy) Wieczorem cała rodzina udaje się do cerkwi, gdzie zanoszą jedną część badnjaka, który spala się razem ze słomą w ognisku. Potem następuje częstuje wszystkich gorącą rakiją oraz różnymi potrawami. Tym gestem zaczynają się Święta Bożego Narodzenia.

Do domu przynosi się również słomę, którą otrzymuje się w cerkwi. Rozkłada się ją pod stołem wraz ze słodyczami, suszonymi owocami oraz orzechami. Po skromnej kolacji - wieczerzy Wigilijnej zwanej „**Badnje veče**” (główną potrawą jest na niej

prebranac - zapieczona fasola z cebulką), a jedzonej po krótkiej modlitwie oraz złożeniu życzeń - dzieci szukają łakoci. Słomę rozrzuca się też po całym domu - najczęściej w kątach. Słoma, tak jak i w Kościele katolickim, symbolizuje stajenkę, w której narodził się Chrystus.

Po niej następuje nasze Boże Narodzenie – **Bożić**. Świętuje się je jednak przez trzy dni. Pierwszego, przed świtem, we wszystkich kościołach zaczynają bić dzwony (przestają przed liturgią – o 6 rano). Niektórzy strzelają wtedy z pistoletów i odpalają petardy. Po nabożeństwie rodziny wracają do domów i wspólnie spożywają uroczyste śniadanie. Tradycyjną potrawą jest **pogacz**, do którego wrzuca się podczas pieczenia monetę, kukurydzę, żyto i gałązki suszonej bazylii. Osoba, która w swojej części pogacza odnajdzie jeden z symboli, będzie miała odpowiednio dużo pieniędzy, urodzajną ziemię, płodność czy zdrowie w nadchodzącym roku.

W ten sam dzień, w godzinach przedpołudniowych do każdego domu

przychodzi specjalny gość. Jest nim **položajnik** – mężczyzna (najczęściej umówiony z rodziną, ale bywa też, że jest to całkowicie obca osoba)

Po powitaniu domowników i złożeniu życzeń, bierze on badnjak i spala w piecu (ewentualnie kuchence). Wypowiada przy tym następujące słowa: „Kolikovarnica – tolikozdravica, kolikovarnica – tolikosrećica, kolikovarnica – tolikoparica.... a najvišezdravlja i veselja, amin, Boże daj!”. Można to przetłumaczyć jako: „Ile iskier, tyle toastów. Ile iskier, tyle szczęścia. Ile iskier, tyle pieniędzy. Lecz najwięcej zdrowia i radości. Amen. Daj Boże”. Položajnik ma symbolizować mędrców, którzy przybyli do stajenki i pozdrowili Dzieciątka. Kiedy zostanie spalony cały badnjak, Položajnik częstowany jest rakiją i jedzeniem – oraz dostaje prezent.

Macedonia

Święta w Macedonii są poprzedzonym ku czci św. Ignacego. Z tym świętem związane jest następujące wierzenie: jak w ten dzień będziemy się zachowywać – taki będzie cały nasz następny rok. Wtedy – 2 stycznia – młodzież chodzi po wsi od domu do domu, zbierając chrust (zwany **Badnikovo drvo**). Ozdabia się nim potem ikony, obrazy i ważne zdjęcia rodzinne. Jest też jeden zwyczaj, mówiący, iż kto cie tego dnia odwiedzi, tego nastrój przez cały rok będzie rodzinie towarzyszył.

Święta Bożego Narodzenia w Macedonii zaczynają się już 5 stycznia, dniem nazwanym „**koleda**”. W tymże dniu po domach chodzą „**koledari**” (w Bułgarii nazywani są **surovari**) – kolędnicy, lecz tylko dzieci. Wieczorem rozpala się ognisko (z chrustu zdjętego tegoż dnia), wokół którego tańcząc, śpiewając i popijając przy tym rakiję mężczyźni odstraszają złe duchy. Później kobiety biorą kawałki wypalonego drewna i przynoszą je do domu, aby

zapewnić domownikom energię i szczęście w najbliższym czasie.

Nazajutrz obchodzi się badnik – Wigilię, czyli czuwanie. Tego dnia jedynie bazy i markety są otwarte, by można było robić zakupy. Tego – jak i następnego – dnia nie chodzi się w gości. Z samego rana mogą jedynie przyjść dzieci śpiewające pieśni religijne – dostają w zamian za to kasztany (oczywiście jadalne), mandarynki lub cukierki. Wieczorem zasiada się całą rodziną do stołu, na którym powinno znajdować się sianko i jeden pusty talerz (dla Boga). Po jedzeniu zastawionego stołu nie rusza się aż do rana – związane jest to z wierzeniem, iż w nocy przychodzą zmarłe dusze z rodziny, by się najeść. Najczęściej znajduje się na nim pogacz z monetą w środku, **fasola z paprykową zasmażką, orzechy włoskie, figi, suszone daktyle, śliwki, pieczoną dynię** oraz **maznik** (ciasto filo z ryżem). Prezenty przynosi natomiast Dziadek Mróz w Nowy Rok.

W samo Boże Narodzenie idzie się do cerkwi, by zapalić świecę – dzień jest spokojny, rodziny wychodzą na spacer. Na obiad podaje się pieczone

mięsa (z reguły w ilości pięciu: karkówka, żeberka, kurczak, szynka i jagnięcina).

„Bożik” (bo tak nazywany jest 7 stycznia) zakończony jest końcówką czterdziestodniowego postu. Trwa on od 28 listopada (dzień po święcie

ascety św. Grzegorza Palamasa) do 14 lutego, kiedy obchodzi się Dzień Św. Trifuna, patrona win i winnic (popularnie nazywany Świętem Pijaków).

Mateusz Franciś

Pepero Day

Co to jest Pepero?

Pepero (kor. **빼빼로**) to koreańskie ciasteczka wyglądające i smakujące jak paluszki (bez soli) oblane czekoladą. Mają wiele wariantów smakowych, np.: tradycyjne czekoladowe, truskawkowe, o smaku zielonej herbaty czy w czekoladzie z migdałami.

Pepero vs Pock

Pepero są produkowane w Korei od 1983 roku przez firmę LotteConfectionery. Jednak pomysł na te podłużne ciasteczka pochodzi z Japonii. Tam w 1971 roku firma EzakiGlico rozpoczęła produkcję Pocky. Początkowo po pojawieniu się Pepero w Korei EzakiGlico domagało się likwidacji Pepero i

sprzedawania go jako Pocky, jednak z powodu braku praw do pomysłu słodczy firma nie mogła zrealizować pozwu i Pepero pozostało nietknięte.

Pochodzenie Pepero Day

Jednak skąd wzięło się Pepero Day? Istnieją dwie teorie. Pierwsza głosi, że ludzie ustanowili 11 listopada Dniem czekoladowych paluszków, ponieważ cztery jedyńki obok siebie je przypominają. Za to druga jest trochę ciekawsza. Mówi ona, że właśnie jedenastego listopada dwie dziewczynki wymieniły się paczuszkami Pepero życząc, sobie aby urosły wysokie i chude.

Katarzyna Magnuska

Święta w Korei Południowej

Barszcz, pierogi, karp i choinka. Oto co pierwsze przychodzi nam na myśl, kiedy nadchodzą Święta, a jednak w Korei w przeciwieństwie do Polski nie ma rodzimych świątecznych tradycji, a sposób obchodzenia tej uroczystości zaczerpnięty jest głównie z USA.

Z racji, tego że tylko około 11% społeczeństwa Korei jest katolikami i dzień Wszystkich Świętych nie jest rozpowszechniony, nic nie stoi na przeszkodzie, aby już od końca października wprowadzać świąteczny klimat. Miasta ozdabiane są lampkami, po ulicach chodzą Mikołajowie czerwoni lub niebiescy (ponieważ w tym kraju

kolor ten jest również świąteczny jak czerwony), a w sklepach pojawiają się kuszące promocje, z których aż żal nie skorzystać.

W tym okresie bardzo aktywni są również koreańscy idole, którzy chętnie grają w reklamach zachęcając do świątecznych zakupów i raczą swoich fanów albumami ze specjalnymi piosenkami. Jednak mimo że przygotowania zaczynają się tak wcześnie, Boże Narodzenie nie jest zbyt istotne dla tamtejszych ludzi. W wigilijny wieczór zazwyczaj spotykają się ze znajomymi w restauracjach, bądź popularnych tam klubach karaoke i wymieniają się prezentami. Inni zaś udają się na romantyczne gwiazdkowe randki. Jedynie katolicy spędzają ten czas z najbliższymi na świątecznej kolacji, a wieczorem udają się na mszę odpowiadającą naszej pasterce, jednak nie odprawianą o północy.

Następny dzień – 25 grudnia – w Korei jest dniem wolnym od pracy.

Nie oznacza to jednak, że wszystko jest wtedy zamknięte, a miasto pogrążone w świątecznym odpoczynku.

Miasta jak zawsze są zakorkowane, a wszelkie restauracje, bary, kawiarnie są otwarte i przesiaduje w nich wielu ludzi. Inni wolą skorzystać z dnia odpoczynku i w końcu wypaść się na, co dawno nie mieli okazji.

Trzeciego dnia świąt wszystko wraca do normy. Dorośli idą do pracy, dzieci do szkoły i czekają na następne okazje do świętowania kalendarzowy Nowy Rok, a następnie chiński Nowy Rok (Seollal설날), który przypada zazwyczaj mniej więcej w połowie lutego (w roku 2018 na 8 lutego). Oba te wydarzenia są tam ważniejsze od świąt Bożego Narodzenia.

Katarzyna Magnuska

Święta we Francji – Tradycje Bożonarodzeniowe

Wielu ludzi intryguje temat, w jaki sposób mieszkańcy innych krajów spędzają święta Bożego Narodzenia. Czy mają takie same, podobne, czy też zupełnie inne tradycje i zwyczaje? Zachęcam do zapoznania się z tym artykułem wszystkich, którzy chcieliby bliżej poznać kulturę Francji.

Na początek warto zwrócić uwagę na fakt, iż w tym państwie ludzie nie przestrzegają adwentu (pomimo, że są wyznawcami tej samej religii, co Polacy). Jedyną rzeczą, która kojarzy im się ze wspomnianym okresem liturgicznym, jest „kalendarz z czekoladkami”. Francuzi nie mają tradycji łamania się opłatkiem. Z reguły nie śpiewają kolęd.

Ograniczają się jedynie do

świątecznych piosenek. Nie posiadają również zwyczaju obchodzenia tak

zwanego: „drugiego dnia świąt”. Świątuje się u nich tylko w Wigilię i Boże Narodzenie.

Pasterka odprawiana jest tam jedynie w największych katedrach. We Francji, tak samo jak w Polsce, kultywuje się tradycję przyozdabiania choinki. Natomiast prezenty świąteczne rozpakowuje się dopiero w dniu Bożego Narodzenia. Mieszkania dekoruje się kolorowymi lampkami. Do bożonarodzeniowych zwyczajów francuskich zaliczyć można również, często ustawiane pod choinką, szopki. Mieszkańcy tego kraju specjalizują się też w przygotowywaniu jarmarków świątecznych, które już na początku grudnia przechodnie mają okazję podziwiać na ulicach. Teraz przejdźmy do typowych potraw występujących na francuskich stołach wigilijnych. Należą do nich przede wszystkim: indyk podawany z kasztanami, wędzony łosoś, kawior, pasztet z gęsich wątróbek (fr. foiegras), ostrygi oraz ślimaki. Ciekawą przystawkę stanowi wydrażony bochenek chleba, w którym znajdują się małe kanapeczki z różnymi pastami (Painsuprise). Na stołach można również spotkać

desery lodowe lub czekoladowe ciasta, na przykład „polanę drzewa”. We Francji jest także tradycja picia szampana w Boże Narodzenie.

W Prowansji po zjedzeniu wszystkich dań

wigilijnych
podaje się
trzyście
deserów.

Głównie są one owocowe. Potrawy mogą jednak różnić się, w zależności od regionu, gdzie są podawane.

Teraz już wiemy, jak obchodzi się święta Bożego Narodzenia we Francji.

Mam nadzieję, że ten krótki artykuł zaciekał Was nieco francuskimi zwyczajami świątecznymi i zachęcił do dalszego zagłębiania się w tajniki kultury tego kraju ☺

Aldona Krzyworączka

Święta w Wielkiej Brytanii

Anglia

W Anglii święta Bożego Narodzenia rozpoczynają się 25 grudnia. W tym kraju nie obchodzi się wigilii. Anglicy spożywają główny posiłek około 12 godziny albo krótko po niej. Następny dzień, 26 grudnia

to tzw. BOXING DAY, w tym dniu dzieci rozpakowują prezenty spod choinki, a dorośli wymieniają się nawzajem życzeniami. Inną, ważną tradycją jest przemowa Królowej Elżbiety II o godzinie 15,00- ten zwyczaj zapoczątkował Król Jerzy V w 1932 roku.

Szkocja

Szkocka wigilia jest nazywana SOWAN'S NIGHT, nazwa pochodzi od kaszy z otrębów owsa. Świąteczną tradycją jest palenie świątecznego pnia.

Historia tego pnia YULE LOG wzięła się od chęci przepędzenia

elfów, które schodzą z komina i dokuczają domownikom. Zwyczaj palenia gałęzi jarzębiny ma na celu przepędzenie złych uczuć, którymi Szkoci obdarzyli w ciągu roku najbliższych, by móc w spokoju obchodzić YULETIDE- Boże Narodzenie w atmosferze spokoju i miłości. Jednak Boże Narodzenie nie jest najważniejszym świętem. Większą uwagę Szkoci przywiązują do obchodów Nowego Roku.

Walia

W Walii ważne są obchody dwóch najistotniejszych tradycji:

1. PLYGAIN- świąteczny zwyczaj śpiewania tradycyjnych kolęd, unikatowych dla tego regionu. Tradycyjne pieśni były śpiewane

wyłącznie przez mężczyzn, bez akompaniamentu instrumentów.

2. MARY LWYD- rytuał polegał na odwiedzaniu domów przez przebranych mężczyzn niosących ze sobą tzw. „Szara Klacz” (była to zwykle końska czaszka z doczepionymi żebrami i wszystko było przykryte szerokim kawałkiem tkaniny). Kiedy przychodzili, zadawali domownikom zagadkę, jeżeli Ci jej nie zgadli, „Szara Klacz” nie wchodziła do danego domu. Należy dodać, iż brak odwiedzin „Szarej Klaczy” oznacza nieszczęście dla rodziny.

Irlandia

W Irlandii największe zakupy robi się 8 grudnia oraz w dzień wigilii. W wigilię pali się też torf i wiesza skarpety w oczekiwaniu na prezenty. Irlandzka kolacja bożonarodzeniowa to przede wszystkim indyk, pieczona

szynka, wędzony łosoś lub krewetki oraz zupa z melona.

Na deser najczęściej serwuje się PLUM PUDDING razem z sosem sherry lub masłem z brandy. W Boże Narodzenie serwuje się tam też specjalne ciasto pełne owoców i bakalii. W drugi dzień świąt po domach wędrują irlandzcy

kołędnicy. W ten dzień rozpoczyna się też Narodowa Liga Hurlingu, gry zespołowej w której gracze rywalizują za pomocą kijów i piłek.

Paulina Grabowska

Święta w Stanach – czyli jak wygląda Boże Narodzenie w USA?

Każdy z nas Polaków wie, jak wyglądają święta w naszych domach, jednak przenieśmy się na chwilę w inne rejony, a mianowicie do Ameryki Północnej, a konkretnie do USA.

Niewątpliwie wspaniała, rodzinna, miła atmosfera podczas świąt to cecha wspólna Stanów i Polski, lecz jest także dużo odmiennych obyczajów i potraw świątecznych. Przygotowania do świąt Bożego Narodzenia rozpoczynają się w USA zaraz po czwartym czwartku listopada, czyli po Święcie Dziękczynienia. Natomiast w piątek można zauważyć wręcz tłumy Amerykanów wchodzących do sklepów w celu zrobienia zakupów świątecznych. Bardzo ważne dla tubylców jest także ozdabianie domów i swoich ogrodów niezliczoną ilością światełek oraz innych ozdób. A co z tradycyjną choinką? Choinka jest rozkładana bardzo wcześniej w porównaniu do Polski, ponieważ znajduje miejsce w domach Amerykanów już na początku grudnia.

Co ciekawe w domach tamtejszych mieszkańców istnieje coś takiego jak Wigilia, bo właściwym dniem świąt w USA jest właśnie 25 grudnia (dlatego prezenty rozdawane są dzieciom dopiero wtedy) O poranku tego dnia spożywa się całą rodziną świąteczny posiłek. Zazwyczaj potrawą, która dominuje na ich wigilijnym stole to szynka albo indyk.

Konrad Byrski

SAMORZĄD UCZNIOWSKI

SKŁAD SAMORZĄDU:

- przewodniczący - Jan Łuczak 1c (liceum)
 - zastępca - Helena Sabuda 2d
 - członkowie:
 - Maciej Bednarczyk 2h
 - Małgorzata Juskiewicz 3b
 - Oliwier Gawlik 3f
 - Maciej de Junosza Załuski 1a (liceum)

OGŁOSZENIA:

- 11 i 14 grudnia będziemy włączać się w pobliskie akcje ubierania choinek – prokocimskiej i dzielnicowej. W nawiązaniu do tych działalności zorganizowaliśmy konkurs na ozdobę świąteczną. Prace od każdej klasy należy składać do 18 grudnia b.r.
- Organizujemy w grudniu jeszcze kilka innych konkursów:
- na wystrój sal, które oceniać będziemy 20 grudnia
- na logo Samorządu, prace należy składać do 19 grudnia
- układania kostki rubika z okazji 450-lecia wyprawy św. Stanisława, czyli kostka w KOSTCE na cześć Kostki. Będzie to 20.12. o 15.30.

Małgorzata Juskiewicz

Rysunki

Maria Hejmo

Redakcja

Redaktorzy:

Konrad Byrski
Paulina Grabowska
Agata Bugajska
Alicja Nowak
Natalia Bajer
Zofia Nowak
Kinga Olewicz
Mateusz Francik

Szymon Maszczak
Wiktoria Brandys
Rozalia Głód
Jakub Pilarski
Aldona Krzyworączka
Gabrysia Sikora
Katarzyna Magnuska

Autorzy rysunków:

Maria Hejmo
Agata Bugajska

Kurator numeru:

o. Paweł Brożyniak SJ

Korekta:

p. Iwona Poręba

Opiekun redakcji:

p. Iga Sz wajkosz

Adres redakcji:

redakcja.kostka@interia.pl

Osoby zainteresowane współpracą ze szkolną gazetką proszone są o kontakt z Jakubem Pilarskim lub biblioteką szkolną.

Źródła do zdjęć:

<https://www.bing.com/images/search?view=detailV2&ccid=%2b7QysjR1&id=38281EB0172ECB2F688292C62AEC6CCA8CBE7815&thid=OIP.-7QysjR1P3ixpNFG6gOvqQEsCo&q=kadaif&simid=608039548551299733&selectedIndex=0>

<https://www.cakieshq.com/recipe/sweet-crispy-kadaif-kadayif/>

<http://www.kurir.rs/zabava/zena/2099897/10-najboljih-srpskih-rakija-sve-sto-niste-znali-o-poreklu-delovanju-vrstama>

<https://www.bing.com/images/search?view=detailV2&ccid=2PCST5bX&id=36F9B3AF4865F1F5E57F9E445548D9884F3199E8&thid=OIP.2PCST5bXfVxq90G3c19R-AEgDY&q=badnjak&simid=607996744882981494&selectedIndex=0&ajaxhist=0>

<https://pravoslavnbraca.blogspot.com/2014/01/bozicni-obicaji.html>

<https://www.bing.com/images/search?view=detailV2&ccid=X6UQstuK&id=8428DE7121F4C0BEA7795AF7FB3A7FA473497817&thid=OIP.X6UQstuKWmx-A7P8CLJYBgEsDI&q=polozajnik&simid=608000743510376514&selectedindex=5&mode=overlay&first=1>

<http://www.zavicaj.info/snimanje-bozicne-tv-emisije-za-drzavnu-televiziju-republike-srpske/>

<https://www.bing.com/images/search?view=detailV2&ccid=TfohNii%2b&id=653D945242029CA9F438288F4ECC76020AAACE188&thid=OIP.TfohNii-zhmNu10xzdUC9gHgEW&q=maznik&simid=607996835078409775&selectedIndex=0&ajaxhist=0>

<http://www.macedoniantruth.org/forum/showthread.php?t=5662>

https://www.google.pl/search?client=opera&hs=RJs&biw=1920&bih=970&tbm=isch&sa=1&ei=W2o3WtL9PI2zkWdhaIY&q=swieta+w+usa+choinka&oq=swieta+w+usa+choinka&gs_l=psy-ab.3...52309.53933.0.54111.8.8.0.0.0.0.137.574.5j2.7.0...0...1c.1.64.psy-ab..1.1.135...0i30k1j0i24k1.0.tSS0QcFUJ1I#imgsrc=qK9jZChSL6_NNM

https://www.google.pl/imgres?imgurl=https://cdn.ticketsource.co.uk/images/promoter/banner/09408-1485803311129.jpg&imgrefurl=https://www.ticketsource.co.uk/date/GKLLG&h=1153&w=1031&tbnid=xUkE6Rglr3931M:&tbnh=186&tbnw=166&usg=__nnHWVcnFud2y-d7Pe4lfbpqUJSI%3D&vet=10ahUKEwj648TXkJPYAhWHpKQKHWYwA_MQ_B0IlwEwCw..i&docid=urYFDHKLkE5cfM&itg=1&client=opera&sa=X&ved=0ahUKEwj648TXkJPYAhWHpKQKHWYwA_MQ_B0IlwEwCw

https://pl.wikipedia.org/wiki/Jul#/media/File:Chambers_Yule_Log.png

https://www.google.pl/search?q=MARY+LWYD&client=opera&hs=5pY&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKEwingYqgkPYAhXP6qQKHZ1cC7oQ_AUICigB&biw=1920&bih=970#imgsrc=i3YQDKP4lFet1M

https://www.google.pl/search?q=PLUM+PUDDING&client=opera&hs=XCE&source=lnms&tbm=isch&sa=X&ved=0ahUKEwie_P3TkPYAhVJp6QKHTDNBJEQ_AUICigB&biw=1920&bih=970#imgsrc=6OCdPZxDAWbp-M